

ЗАХИСТ ПРАВ ДИТИНИ В УКРАЇНІ

***інформаційний огляд
за сторінками Конвенції ООН
«Про права дитини»***

Суми 2022

***Грудень 1908, працівниця
текстильної фабрики
Mollahan Mills в Ньюберрі***

***Липень 1915 року. На зборі
врожаю цукрових буряків в
возде Шугар-Сіті, Колорадо:
6-річна Мері, 8-річна Люсі і
10-річна Ітан***

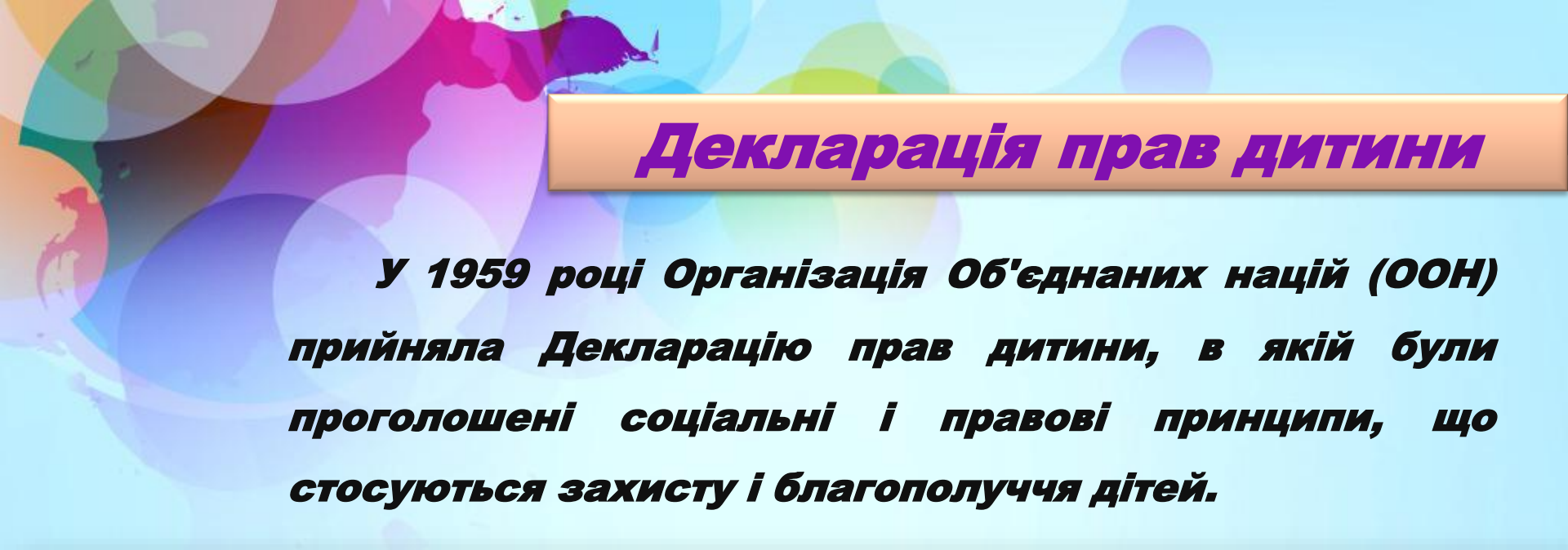
***3 грудня 1908, в текстильній фабриці Mollahan Mills
в Ньюберрі, Північна. Кароліна***

Благополуччя дітей і їх права завжди викликали пильну увагу міжнародного співтовариства. Ще в 1924 році Ліга Націй прийняла Женевську Декларацію прав дитини. У той час права дітей розглядалися в основному в контексті заходів, які необхідно було прийняти відносно рабства, дитячої праці, торгівлі дітьми.

***Пріоритетність прав дітей у
суспільстві закріплена у таких
документах:***

- ***Декларація прав дитини (1959);***
- ***Конвенція ООН про права дитини (1989);***
- ***Всесвітня декларація про забезпечення
виживання, захисту і розвитку дітей (1990)***

Декларація прав дитини

У 1959 році Організація Об'єднаних націй (ООН) прийняла Декларацію прав дитини, в якій були проголошені соціальні і правові принципи, що стосуються захисту і благополуччя дітей.

**ЗАХИСТ
ПРАВ ДИТИНИ**

За Декларацією прав дитини, дитина має право:

- на сім'ю;***
- на турботу і захист з боку держави, якщо немає тимчасового або постійного захисту з боку батьків;***
- відвідувати школу і вчитися на рівних в правах;***
- вільно виражати свої думки;***
- на власну думку;***
- на ім'я і громадянство;***
- на здобуття інформації;***

- **на захист від насильства і жорстокого звернення;**
- **на медичне обслуговування;**
- **на відпочинок і дозвілля;**
- **на додаткову допомогу з боку держави, якщо є особливі потреби (наприклад, у дітей з обмеженими можливостями)**

**Кожна дитина, як і
будь-яка інша людина,
має рівні людські права.
Права дитини закріплені
Конвенцією про права
дитини,
проголошені
Генеральною Асамблеєю
ООН 20.02.1989 р.**

**Дитина – це людина,
яка не досягла 18 років**

Преамбула (вступ до Конвенції)

- ***Преамбула Конвенції ООН про права дитини містить таку важливу інформацію, як:***
- ***діти мають право на особливе піклування та допомогу;***
- ***сім'я несе відповідальність за повний та гармонійний розвиток дитини;***
- ***дитина потребує спеціальної охорони, піклування і захисту як до, так і після народження;***
- ***діти, які живуть у виключно тяжких умовах, потребують особливої уваги;***
- ***важливість традицій і культурних цінностей суспільства, в якому зростає дитина;***
- ***важливість міжнародного співробітництва для поліпшення умов життя дітей в кожній країні.***

ХТО Є ДИТИНОЮ?

ЗАБОРОНА
ДИСКРИМІНАЦІЇ

НАЙКРАЩІ ІНТЕРЕСИ
ДИТИНИ

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВ
ДИТИНИ

ЗРОСТАННЯ
І ВИХОВАННЯ В СІМ'Ї

ЖИТТЯ, ВИЖИВАННЯ
І РОЗВИТОК

ІМ'Я ТА ГРОМАДЯНСТВО

ІДЕНТИЧНІСТЬ

БУТИ РАЗОМ ІЗ СІМ'ЄЮ

ЗВ'ЯЗКИ З БАТЬКАМИ,
ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ ЗА
КОРДОНОМ

ЗАХИСТ ВІД
ВИКРАДЕННЯ

ПОВАГА ДО ПОГЛЯДІВ
ДИТИНИ

ВІЛЬНЕ ВИРАЖЕННЯ
ДУМОК

СВОБОДА ДУМКИ
ТА РЕЛІГІЇ

СТВОРЕННЯ ГРУП АБО
ПРИСІДНАННЯ ДО НИХ

ЗАХИСТ ПРИВАТНОСТІ

ДОСТУП
ДО ІНФОРМАЦІЇ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
БАТЬКІВ

ЗАХИСТ
ВІД НАСИЛЬСТВА

ДІТИ ПОЗА СІМ'ЄЮ

УСИНОВЛЕНІ
ТА УДОЧЕРЕНІ ДІТИ

ДІТИ-БІЖЕНЦІ

ДІТИ З ІНВАЛІДНІСТЮ

ЗДОРОВ'Я, ВОДА,
ХАРЧУВАННЯ,
ДОВКІЛЛЯ

ДІТИ В УСТАНОВАХ
ДОГЛЯДУ

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА
ДОПОМОГА

ЇЖА, ОДЯГ
ТА БЕЗПЕЧНИЙ ДІМ

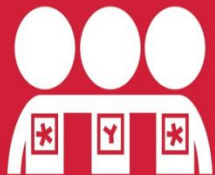

ДОСТУП ДО ОСВІТИ

29

ЗАВДАННЯ ОСВІТИ

30

КУЛЬТУРА, МОВА
ТА РЕЛІГІЯ МЕНШИН

31

ВІДПОЧИНОК, ГРА,
КУЛЬТУРА, МИСТЕЦТВО

32

ЗАХИСТ ВІД ШКІДЛИВОЇ
ПРАЦІ

33

ЗАХИСТ ВІД ШКІДЛИВИХ
НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН

34

ЗАХИСТ ВІД
СЕКСУАЛЬНОГО
НАСИЛЬСТВА

35

ЗАПОБІГАННЯ ТОРГІВЛІ
ДІТЬМИ

36

ЗАХИСТ
ВІД ЕКСПЛУАТАЦІЇ

37

ДІТИ В МІСЦЯХ
ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

38

ЗАХИСТ ПІД ЧАС ВІЙНИ

39

ВІДНОВЛЕННЯ ТА
ПОВЕРНЕННЯ У
СУСПІЛЬСТВО

40

ДІТИ, ЯКІ ПОРУШУЮТЬ
ЗАКОН

41

ЗАСТОСУВАННЯ
НАЙБІЛЬШ СПРИЯТЛИВИХ
ДЛЯ ДІТЕЙ ЗАКОНІВ?

42

УСІ МАЮТЬ ЗНАТИ
ПРАВА ДИТИНИ

43-54

ЯК ПРАЦЮЄ КОНВЕНЦІЯ?

КОНВЕНЦІЯ ПРО ПРАВА ДИТИНИ

ПЕРЕДУСІМ, КОНВЕНЦІЯ – ЦЕ УГОДА

***Текст Конвенції про права дитини готувався,
обговорювався та узгоджувався більше десяти років.
Конвенція ООН про права дитини – це угода між країнами.***

***В ній записано, як уряд кожної країни має дбати про
дітей.***

Права дитини в Україні

Україна ратифікувала Конвенцію ООН про права дитини в перший же рік своєї незалежності. В нашій країні не існує спеціального законодавства для неповнолітніх, і їх права виділені окремими статтями Сімейного, Цивільного, Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України, а також регулюються окремими законами, такими як закони «Про охорону дитинства», «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю», «Про попередження насильства в сім'ї».

Стаття 1. Визначення поняття Дитина

Дитина – це людська істота до досягнення нею 18-річного віку. Дитина – це людина, яка зростає. Діти – це люди на шляху в доросле життя. Всі діти потребують умов для розвитку та навчання.

Стаття 2. Усунення дискримінації

Всі права рівні для кожної дитини, незалежно від її раси, кольору шкіри, статі, релігії, соціального походження. Держава не може порушувати жодне з прав. Держава має активно пропагувати права дитини.

Стаття 6. Право на життя та розвиток

Держава визнає той факт, що кожна дитина має невід'ємне право на життя. Держава визнає, що кожна дитина має право на здоровий розвиток.

Стаття 7. Ім'я та громадянство

Дитина має бути зареєстрована зразу ж після народження і з моменту народження має право на ім'я і набуття громадянства, а також, наскільки це можливо, право знати своїх батьків і право на їх піклування.

Стаття 8. Право на індивідуальність

**Держава поважає індивідуальність дитини,
її громадянство, ім'я та сімейні зв'язки.**

Стаття 9. Розлучення дітей з батьками

**Дитина має право жити
разом з батьками. Якщо
батьки розлучені, дитина має
право спілкуватися з обома
батьками, за винятком тих
випадків, коли це суперечить
інтересам дитини.**

Стаття 10. Воз'єднання сім'ї

Держава сприяє воз'єднанню сім'ї. Держава дозволяє дітям та їхнім батькам в'їзд чи виїзд до іншої країни з метою воз'єднання сім'ї. Держава також дозволяє батькам, які проживають у різних країнах, спілкуватися з дитиною.

Стаття 11. Незаконний вивіз дитини

Держава вживає всіх необхідних заходів для боротьби з незаконним вивозом дітей за кордон.

Стаття 12. Власні погляди дитини

Держава забезпечує дитині (згідно з її віком і зрілістю) право формулювати та виражати власні погляди з усіх питань. Держава має приділяти належну увагу поглядам дитини. Дитина має право бути заслуханою в суді та адміністративних органах.

Стаття 13. Свобода вираження поглядів

Дитина має право вільно виражати свої думки. Це право також включає свободу шукати, отримувати та передавати інформацію.

Стаття 14. Свобода думки, совісті і релігії

Дитина має право на свободу думки, совісті і релігії. При цьому беруться до уваги відповідальність, права і обов'язки батьків та норми закону.

Стаття 17. Право на інформацію

Держава забезпечує доступ дитини до інформації і матеріалів з різних джерел, особливо з джерел, які сприяють належному розвитку дитини. Наприклад: телебачення, радіо, газети, дитяча література, інформація рідною мовою, а також інформація і матеріали з міжнародних джерел. Держава забезпечує належний захист дитини від тих матеріалів та інформації, що завдають шкоду її благополуччю.

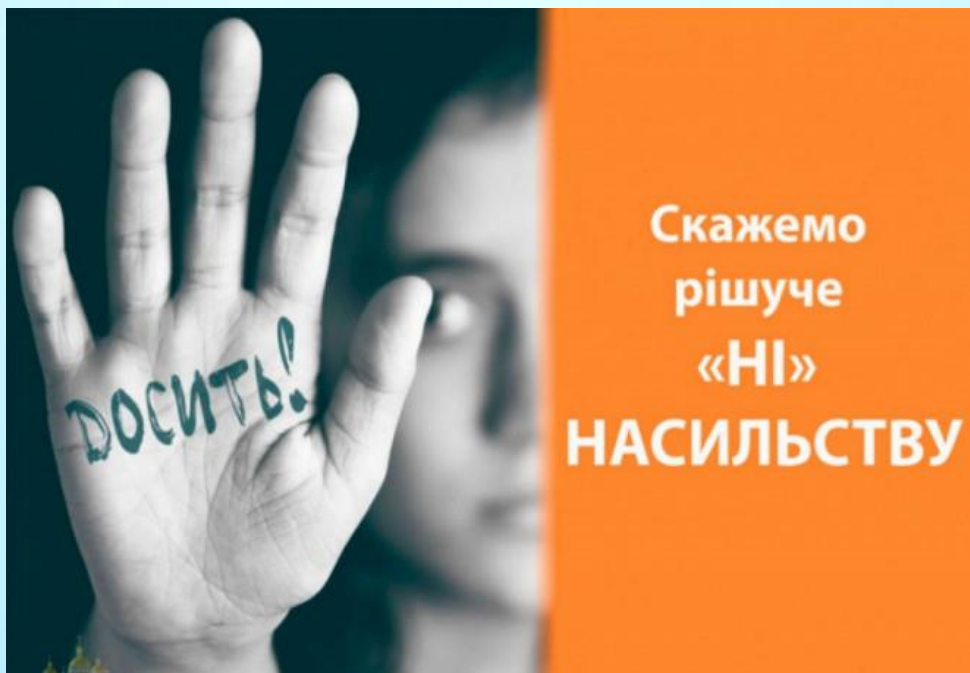
Стаття 18. Відповідальність батьків

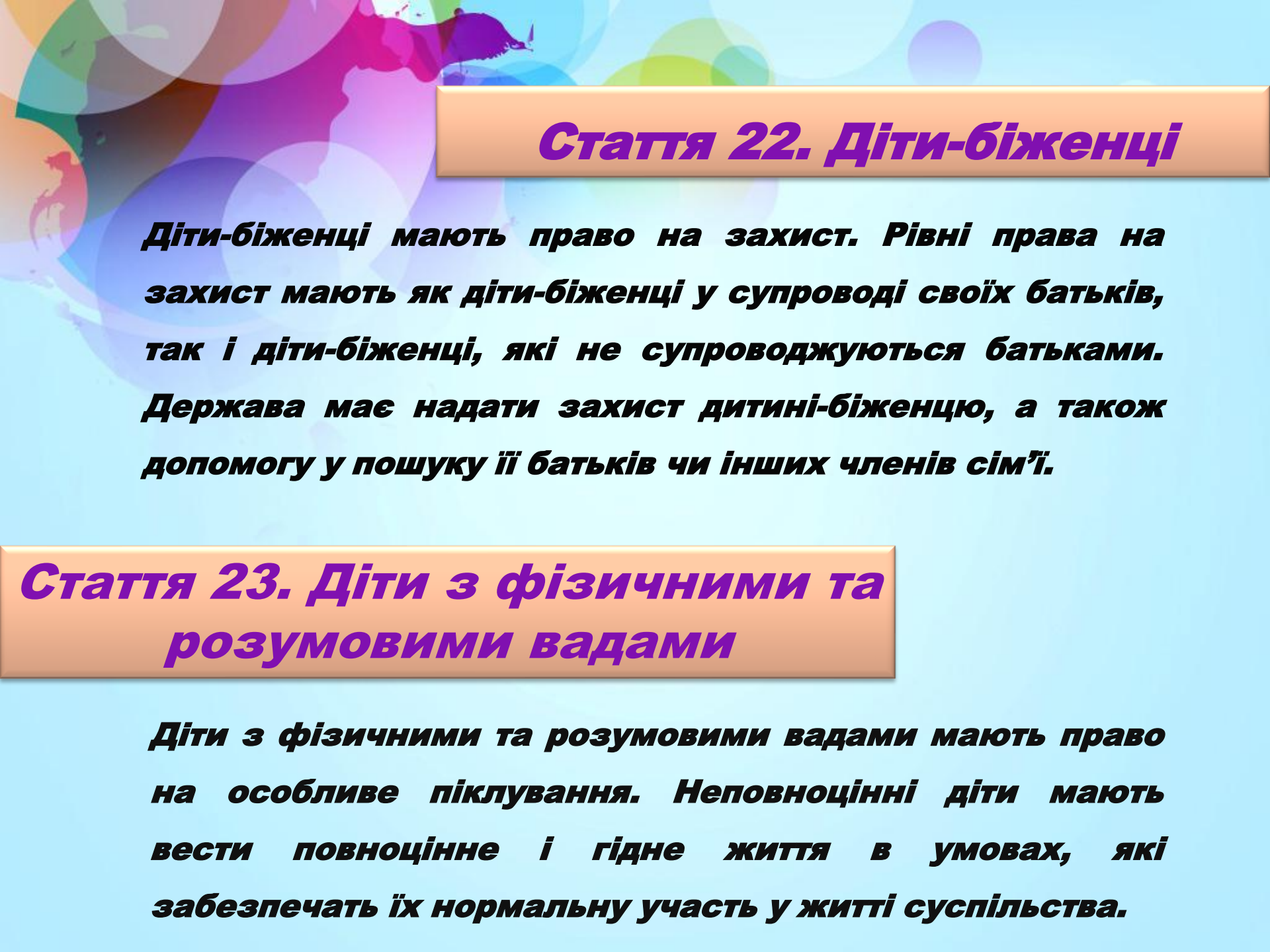
Батьки несуть рівну відповідальність за виховання дитини. Держава надає батькам належну допомогу у виконанні ними обов'язків стосовно дітей. Держава має забезпечувати належний догляд за дітьми, батьки яких працюють.

Стаття 19. Захист від насильства

Діти мають право на захист від усіх форм фізичного, психологічного, сексуального насильства та експлуатації як в сім'ї, так і поза нею. Держава має вживати всіх заходів для запобігання насильства щодо дитини. Дитина має право на необхідну підтримку і допомогу

Стаття 22. Діти-біженці

Діти-біженці мають право на захист. Рівні права на захист мають як діти-біженці у супроводі своїх батьків, так і діти-біженці, які не супроводжуються батьками. Держава має надати захист дитині-біженцю, а також допомогу у пошуку її батьків чи інших членів сім'ї.

Стаття 23. Діти з фізичними та розумовими вадами

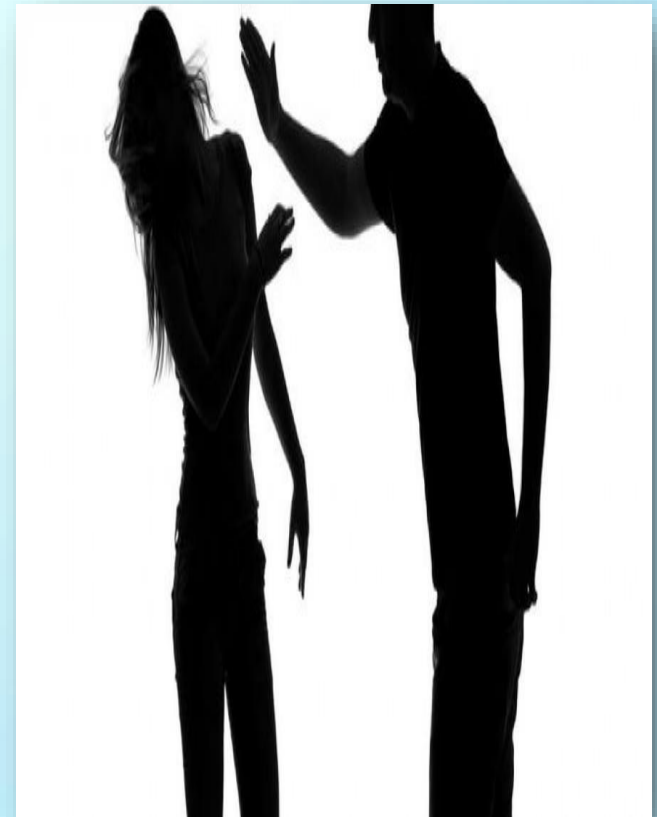
Діти з фізичними та розумовими вадами мають право на особливе піклування. Неповноцінні діти мають вести повноцінне і гідне життя в умовах, які забезпечать їх нормальну участь у житті суспільства.

Стаття 35. Торгівля дітьми

Держава має вжити всіх необхідних заходів для відвернення викрадень дітей, торгівлі дітьми чи їх контрабанди у будь-якій формі.

Стаття 36. Інші форми насильства

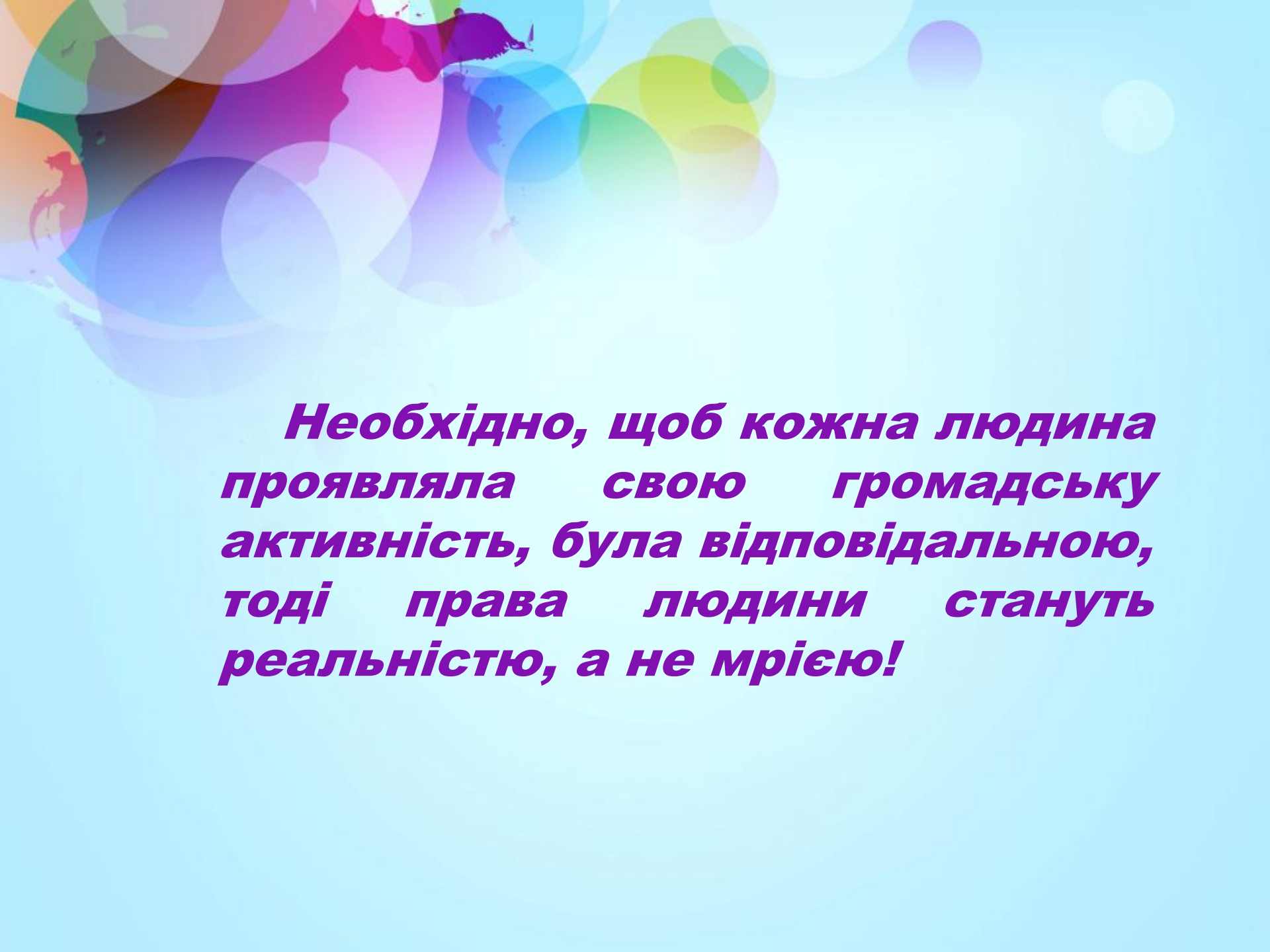
Діти мають право бути захищеними від усіх форм експлуатації, яка завдає шкоди їхньому добробуту.

Стаття 38. Діти і війна

Під час воєнних дій діти мають особливе право на захист і турботу. Діти, молодші 15-ти років, не можуть брати безпосередню участь у воєнних діях.

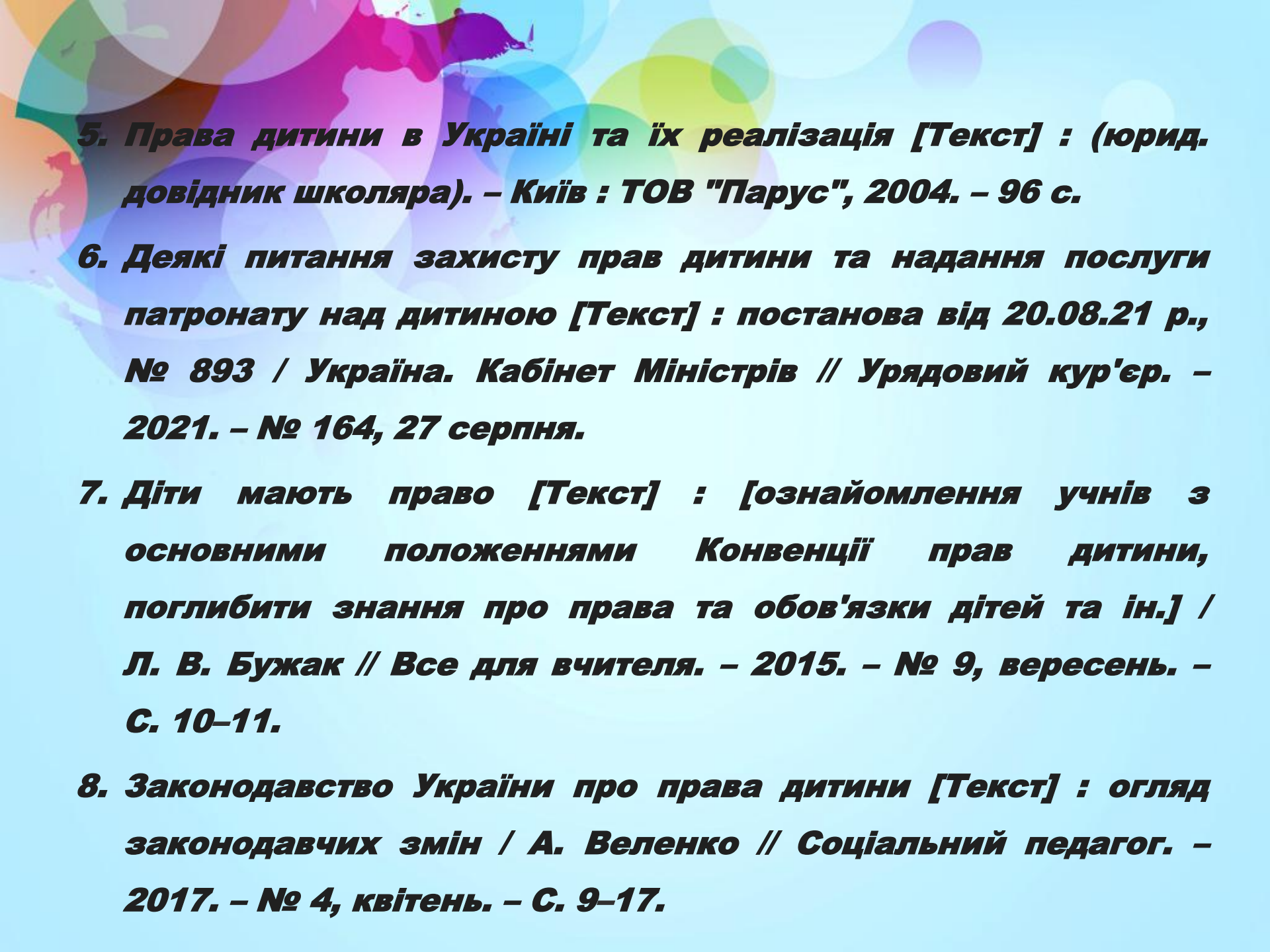

***Необхідно, щоб кожна людина
проявляла свою громадську
активність, була відповідальною,
тоді права людини стануть
реальністю, а не мрією!***

Список використаної літератури:

- 1. Конвенція про права дитини (набула чинності для України з 27.09.1991 р). [Текст]. – Київ : Столиця, 1997. – 30 с.**
- 2. Права дитини в Україні [Текст] : про Рекомендації парламентських слухань на тему «Права дитини в Україні: забезпечення, дотримання, захист» // Управління освітою. – 2017. – № 4, квітень. – С. 24–38.**
- 3. Збірник нормативно-правових актів у сфері захисту прав дітей [Текст] / упоряд. І. К. Туркевич та ін. – Київ : Дитячий фонд ООН "ЮНІСЕФ", 2002. – 318 с.**
- 4. Дотримання прав дитини [Текст] : 23 грудня 2015 р. Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики затвердив Рекомендації засобам масової інформації з питань дотримання прав дитини // Голос України. – 2016. – № 3, 12 січня. – С. 4.**

-
- 5. Права дитини в Україні та їх реалізація [Текст] : (юрид. довідник школяра). – Київ : ТОВ "Парус", 2004. – 96 с.**
- 6. Деякі питання захисту прав дитини та надання послуги патронату над дитиною [Текст] : постанова від 20.08.21 р., № 893 / Україна. Кабінет Міністрів // Урядовий кур'єр. – 2021. – № 164, 27 серпня.**
- 7. Діти мають право [Текст] : [ознайомлення учнів з основними положеннями Конвенції прав дитини, поглибити знання про права та обов'язки дітей та ін.] / Л. В. Бужак // Все для вчителя. – 2015. – № 9, вересень. – С. 10–11.**
- 8. Законодавство України про права дитини [Текст] : огляд законодавчих змін / А. Веленко // Соціальний педагог. – 2017. – № 4, квітень. – С. 9–17.**

Вивчайте свої права!

***Підготувала
бібліотекар II кат. Жук М. М.***